
WYŻSZA SZKOŁA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
W OSTROŁĘCE

PROBLEMY PRAWA
POLSKIEGO I OBCEGO
W UJĘCIU HISTORYCZNYM,
PRAKTYCZNYM I TEORETYCZNYM
CZĘŚĆ CZWARTA

Pod redakcją
Beaty T. Bieńkowskiej
Dariusza Szafrńskiego

Wydawnictwo C. H. Beck

PROBLEMY PRAWA POLSKIEGO I OBCEGO
W UJĘCIU HISTORYCZNYM, PRAKTYCZNYM I TEORETYCZNYM
CZĘŚĆ CZWARTA

WYŻSZA SZKOŁA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
W OSTROŁĘCE

**PROBLEMY PRAWA
POLSKIEGO I OBCEGO
W UJĘCIU HISTORYCZNYM,
PRAKTYCZNYM I TEORETYCZNYM
CZĘŚĆ CZWARTA**

Pod redakcją
Beaty T. Bieńkowskiej
Dariusza Szafrąńskiego

WYDAWNICTWO C. H. BECK
WARSZAWA 2013

[Kup książkę](#)

Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Ostrołęce

Wydawca: Aneta Flisek

© **Wydawnictwo C.H. Beck 2013**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C. H. Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-5098-1

ISBN e-book 978-83-255-5099-8

[Kup książkę](#)

Spis treści

Wykaz Autorów	VII
Wstęp	IX
Wykaz skrótów	XI
<i>Dr Andrzej Bielecki</i>	
Organy porządku publicznego	1
<i>Doc. dr Beata T. Bieńkowska</i>	
Odpowiedzialność administracyjna za naruszenie niektórych przepisów ruchu drogowego – głos w dyskusji	19
<i>Dr doc. Beata T. Bieńkowska, Dr Marcin Warchoł</i>	
Uzyskanie statusu pokrzywdzonego w postępowaniu przygotowawczym – uwag kilka	35
<i>Dr Magdalena Błaszczyk</i>	
Ochrona interesów finansowych Unii Europejskiej na podstawie polskiego prawa karnego skarbowego	45
<i>Michał Domański</i>	
Deweloper a nabywca (w świetle ustawy z 16.9.2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego)	61
<i>Dr Piotr Kładoczny</i>	
Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w świetle standardów prawa karnego	75
<i>Jacek Kosonoga, Sławomir Żółtek</i>	
Glosa do post. SN z 23.10.2012 r., III KK 2/12	87
<i>Dr Ewa Kowalewska-Borys, Mgr Martyna Kropiewnicka</i>	
Nowy model polskiego procesu karnego – uwagi krytyczne	101
<i>Prof. dr hab. Jacek Lang</i>	
Działalność zawodowa w dziedzinie geodezji i kartografii. Wybrane zagadnienia	123
<i>Dr Adam Niewiadomski</i>	
Niemiecki Urząd Powierniczy oraz polska Agencja Nieruchomości Rolnych jako instytucje administracji publicznej dokonujące przekształceń ustrojowych nieruchomości rolnych w Polsce i w nowych landach Republiki Federalnej Niemiec	139

Dr Mirosław Pawełczyk	
Prawno-strukturalne aspekty magazynowania i transportu paliw gazowych oraz skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego	159
Dariusz Pożaroszczyk	
Refleksje na temat instytucji ławników w polskim procesie karnym	173
Dr Rafał Stankiewicz	
Uwagi w kwestii rozpoczęcia biegu terminu do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na rozstrzygnięcia wydawane w postępowaniach spornych prowadzonych na podstawie ustawy – Prawo własności przemysłowej	185
Dr Rafał Stankiewicz , Dr Dariusz Szafrański	
Związanie organu treścią pisma wydanego na podstawie art. 81 KPA	197
Dr Dariusz Szafrański	
Przedsiębiorca zagraniczny a cudzoziemiec	209
Dr Karolina Tetlak	
Nieprawidłowości w rozporządzeniu w sprawie zaniechania poboru podatku od dochodów związanych z EURO 2012	221
Prof. dr hab. Anna Turska	
Kondycja etyki publicznej w społeczeństwie nowoczesnym	239
Dr Anna Walczak-Żochowska	
Modele postępowania z nieletnimi	251
Dr Anna Zientara	
Znamie „czyn nieuczciwej konkurencji” na gruncie art. 296a KK	265

Wykaz Autorów

DR ANDRZEJ BIELECKI – Instytut Historii Prawa Wydział Prawa i Administracji UW

DR BEATA T. BIENKOWSKA – Instytut Prawa Karnego Wydział Prawa i Administracji UW, Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Ostrołęce

MICHAŁ DOMAŃSKI – notariusz (Warszawa)

DR MAGDALENA BŁASZCZYK – Instytut Prawa Karnego Wydział Prawa i Administracji UW

DR PIOTR KŁADOCZNY – Instytut Prawa Karnego Wydział Prawa i Administracji UW

DR JACEK KOSONOGA – Instytut Nauk Prawnych PAN, Członek Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego

DR EWA KOWALEWSKA-BORYS – Katedra Postępowania Karnego Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku

MARTYNA KROPIEWNICKA – Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku (doktorant)

PROF. DR HAB. JACEK LANG – Instytut Nauk Prawno-Administracyjnych Wydział Prawa i Administracji UW, Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Ostrołęce

DR ADAM NIEWIADOMSKI – Instytut Nauk Prawno-Administracyjnych Wydział Prawa i Administracji UW

DR MIROSŁAW PAWEŁCZYK – Katedra Publicznego Prawa Gospodar-

czego Wydział Prawa i Administracji – Uniwersytet Śląski

DARIUSZ POŻAROSZCZYK – Instytut Prawa Karnego Wydział Prawa i Administracji UW (doktorant)

DR RAFAŁ STANKIEWICZ – Instytut Nauk Prawno-Administracyjnych Wydział Prawa i Administracji UW

DR DARIUSZ SZAFRAŃSKI – Instytut Nauk Prawno-Administracyjnych Wydział Prawa i Administracji UW, Instytut Nauk Prawnych PAN, Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Ostrołęce

DR KAROLINA TETŁAK – Instytut Nauk Prawno-Administracyjnych Wydział Prawa i Administracji UW

PROF. DR HAB. ANNA TURSKA – Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Ostrołęce

DR ANNA WALCZAK-ŻOCHOWSKA – Instytut Prawa Karnego Wydział Prawa i Administracji UW

DR MARCIN WARCHOŁ – Instytut Prawa Karnego Wydział Prawa i Administracji UW, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

DR ANNA ZIENTARA – Instytut Prawa Karnego Wydział Prawa i Administracji UW, Instytut Nauk Prawnych PAN

DR SŁAWOMIR ŻÓŁTEK – Instytut Prawa Karnego, Członek Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego

Wstęp

Oddana do rąk Czytelników książka „Problemy prawa polskiego i obcego w ujęciu historycznym, praktycznym i teoretycznym. Część czwarta” to kolejna wieloautorska publikacja wydana dzięki staraniom władz i pracowników Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Ostrołęce.

Zawarte w niniejszej pozycji teksty dotyczą różnych dziedzin prawa (m.in. prawa karnego materialnego i procesowego, prawa administracyjnego, publicznego prawa gospodarczego, socjologii prawa), co rzutuje na różnorodność podjętych tematów. Szeroko zakrojony temat publikacji pozwolił Autorom nie tylko na gruntowną analizę aktualnego stanu normatywnego, ale także na rozważania w płaszczyźnie propozycji *de lege ferenda*. Twórcze wykorzystanie poglądów przedstawicieli nauki polskiej i zagranicznej, ich rzetelna interpretacja i niejednokrotnie krytyczna ocena, interesujące wnioski wynikające z przeprowadzonych i opisanych badań naukowych – to tylko niektóre z zalet zaprezentowanych opracowań. Ich Autorami są przede wszystkim pracownicy naukowci i naukowo-dydaktyczni Uniwersytetu Warszawskiego i Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Ostrołęce, doktoranci, ale także praktycy stosowania prawa.

Zawarte w niniejszym wydaniu teksty stanowią odzwierciedlenie opinii i poglądów poszczególnych Autorów, którzy są przekonani, że przyczynią się one do pogłębionej dyskusji i refleksji na temat problemów prawa polskiego i obcego, ze względu na ich merytoryczne zróżnicowanie i prezentację w poszczególnych aspektach.

Beata T. Bieńkowska
Dariusz Szafrąński

Wykaz skrótów

1. Źródła prawa

BFGU	ustawa z 14.12.1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711 ze zm.)
Drugi protokół	Drugi protokół dodatkowy do Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, sporządzony w Brukseli 19.6.1997 r. (Dz.Urz. WE C 221 z 19.7.1997 r., s. 12)
EKPC	Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.)
GospNierSPU	ustawa z 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu państwa (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 1187 ze zm.)
KC	ustawa z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.)
KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.)
KKS	ustawa z 10.9.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 186)
KKW	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 ze zm.)
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.4.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze sprost. i ze zm.)
KonwOchrIFin	Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich z 26.7.1995 r. (Dz.U. z 2009 r. Nr 208, poz. 1603)
KPA	ustawa z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r. poz. 267)
KPC	ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
KPW	ustawa z 24.8.2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tekst jedn. Dz.U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848 ze zm.)
KsztURolU	ustawa z 11.4.2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 803)
KW	ustawa z 20.5.1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275 ze zm.)

LasyU	ustawa z 28.9.1991 r. o lasach (tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59 ze zm.)
MPPOiP	Międzynarodowy Pakt Praw Politycznych i Obywatelskich z 19.12.1966 r. (Dz.U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167)
NabNierCudzU	ustawa z 24.3.1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (tekst jedn. Dz.U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1758 ze zm.)
NarkU	ustawa z 29.7.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.)
NieuczPraktU	ustawa z 23.8.2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. N 171, poz. 1206)
OchrNabDomU	ustawa z 16.9.2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (Dz.U. Nr 232, poz. 1377)
OchrPrzyrU	ustawa z 16.4.2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.)
OrdPod	ustawa z 29.8.1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 749 ze zm.)
PostPolR	rozporządzenie RM z 26.7.2005 r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz.U. Nr 141, poz. 1186)
PracUrzPU	ustawa z 16.9.1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.)
PrEnerg	ustawa z 10.4.1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 1059)
PrGeodKart	ustawa z 17.5.1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.)
PrŁow	ustawa z 13.10.1995 r. – Prawo łowieckie (tekst jedn. Dz.U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066 ze zm.)
PrPostAdm	ustawa z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 270 ze zm.)
PrRDrog	ustawa z 20.6.1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.)
PrUSP	ustawa z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)
PrWłPrzem	ustawa z 30.6.2000 r. – Prawo własności przemysłowej (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 ze zm.)
RybŚródU	ustawa z 18.4.1985 r. o rybactwie śródlądowym (tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 ze zm.)
SwobDzGospU	ustawa z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.)
ŚwUsłEIU	ustawa z 18.7.2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. Nr 144, poz. 1204 ze zm.)

TUE	Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE L 326 z 26.10.2012 r., s. 13)
TFUE	Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz.Urz. UE L 326 z 26.10.2012 r., s. 47)
TWE.....	Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (obecnie TFUE)
ZapRNAftU	ustawa z 16.2.2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz. 1190)
ZmNarkU	ustawa z 1.4.2011 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 117, poz. 678)
ZNKU	ustawa z 16.4.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.)

2. Organy, organizacje, instytucje

ANR	Agencja Nieruchomości Rolnych
AWRSP	Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa
ETS (TSUE).....	Europejski Trybunał Sprawiedliwości (Trybunał Sprawiedliwości UE)
GGK.....	Główny Geodeta Kraju
NSA	Naczelnny Sąd Administracyjny
ONZ.....	Organizacja Narodów Zjednoczonych
PSR	Państwowa Straż Rybacka
RM	Rada Ministrów
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
THA.....	<i>Treuhandanstalt</i> (Urząd Powierniczy)
TK	Trybunał Konstytucyjny
UEFA.....	Unia Europejskich Związków Piłkarskich
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WSA.....	Wojewódzki Sąd Administracyjny

3. Czasopisma, publikatory

AUWr PPIA.....	Acta Universitatis Wratislaviensis. Przegląd Prawa i Administracji
BSN.....	Biuletyn Sądu Najwyższego
Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz.	Dziennik Urzędowy
EP	Edukacja Prawnicza

EPS	Europejski Przegląd Sądowy
KPP	Kwartalnik Prawa Prywatnego
KZS	Krakowskie Zeszyty Sądowe
MoP	Monitor Prawniczy
NP	Nowe Prawo
OSA	Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSNC	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNK	Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna
OSNwSK	Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK-A	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego seria A
Pal.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
POP	Przegląd Orzecznictwa Podatkowego
PPC	Polski Proces Cywilny
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
PS	Przegląd Sądowy
SI	Studia Iuridica
WPP	Wojskowy Przegląd Prawniczy
ZNUJ PIPWI	Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Prace Instytutu Prawa Własności Intelektualnej

4. Inne skróty

BvS	Urząd Federalny do realizacji zadań specjalnych wynikających z traktatu zjednoczeniowego
BVVG	niemiecka Spółka ds. gospodarowania i administrowania ziemią
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
LNG	skroplony gaz ziemny
MF	Minister Finansów
nast.	następny (-a, -e)
NZ	Narody Zjednoczone
PGNiG	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA
PGR	państwowe gospodarstwo rolne
RM	Rada Ministrów
rozp.	rozporządzenie
RP	Rzeczpospolita Polska
RPO	Rzecznik Praw Obywatelskich
UE	Unia Europejska
w zw.	w związku
WE	Wspólnota Europejska
ZWRSP	Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Organy porządku publicznego

Dr Andrzej Bielecki

Państwowa Straż Rybacka

I. Charakterystyka ogólna

Państwowa Straż Rybacka została utworzona na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z 18.4.1985 r. o rybactwie śródlądowym¹. Wskazana ustawa reguluje zasady i warunki ochrony, chowu, hodowli i połowu ryb w powierzchniowych wodach śródlądowych².

Państwowa Straż Rybacka jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną tworzoną w województwach i podległą bezpośrednio wojewodzie³ (art. 22 ust. 3 RybŚródU), której głównym zadaniem jest kontrola przestrzegania ustawy o rybactwie śródlądowym oraz przepisów wydanych na jej podstawie (art. 22 ust. 2 RybŚródU)⁴. Rozwiązanie to koresponduje z koncepcją administracji zespolonej w województwie – a dokładnie z art. 2 pkt 2 ustawy z 23.1.2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁵, wedle którego administrację rządową na obszarze województwa wykonują organy rządowej administracji zespolonej w województwie, w tym kierownicy zespolonych służb, inspekcji i straży⁶. Oznacza to, że niedopuszczalne jest umiejscowienie Państwowej Straży Rybackiej np. w wydziale rolnictwa urzędu wojewódzkiego z wprowadzeniem podległości Państwowej Straży Rybackiej dyrektorowi tego wydziału. Ustawa nakazuje, aby Państwowa Straż Rybacka była podległa wojewodzie bez jakichkolwiek ogniw pośrednich⁷.

¹ Tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 ze zm.

² W. Radecki, Prawo o rybactwie śródlądowym, Wrocław 1994, s. 15 i nast.

³ M. Górski, J. S. Kierzkowska, Prawo ochrony środowiska, Bydgoszcz 2006, s. 534.

⁴ Szczegółowe kompetencje Państwowej Straży Rybackiej określa art. 23 i 23a RybŚródU.

⁵ Dz.U. Nr 31, poz. 206 ze zm.

⁶ Kompetencje określone przepisach art. 23 i 23a RybŚródU Państwowa Straż Rybacka wykonuje w imieniu własnym.

⁷ W. Radecki, Ustawa o rybactwie śródlądowym. Komentarz, Warszawa 2005, s. 164.

Szczegółowa organizacja i sposób działania straży różni się w poszczególnych województwach, ponieważ określający je regulamin nadaje w drodze zarządzenia właściwy wojewoda (art. 22 ust. 7 RybŚródU). Na organizację wewnętrzną Państwowej Straży Rybackiej w województwie składają się: Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej, obejmująca swoim zasięgiem obszar całego województwa, którą kieruje komendant wojewódzki Państwowej Straży Rybackiej podległy – jak była już o tym mowa powyżej – bezpośrednio wojewodzie i jego zastępcą, oraz posterunki jako wewnętrzne jednostki organizacyjne, tworzone na podstawie zarządzeń wewnętrznych komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Rybackiej, które działają w wyznaczonych powiatach⁸.

Zastępca komendanta wojewódzkiego, komendanci posterunków, pracownicy administracyjni obsługi Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej podlegają bezpośrednio komendantowi wojewódzkiemu, natomiast komendantowi posterunku podlegają strażnicy stanowiący obsadę posterunku.

Państwowa Straż Rybacka w Polsce realizuje swoje zadania przez 16 komend wojewódzkich⁹:

- 1) Komenda Wojewódzka PSR w Opolu,
- 2) Komenda Wojewódzka PSR w Gdańsku,
- 3) Komenda Wojewódzka PSR we Wrocławiu,
- 4) Komenda Wojewódzka PSR w Rzeszowie,
- 5) Komenda Wojewódzka PSR w Suwałkach,
- 6) Komenda Wojewódzka PSR w Poznaniu,
- 7) Komenda Wojewódzka PSR w Katowicach,
- 8) Komenda Wojewódzka PSR w Szczecinie,
- 9) Komenda Wojewódzka PSR w Gorzowie Wielkopolskim,
- 10) Komenda Wojewódzka PSR w Bydgoszczy,
- 11) Komenda Wojewódzka PSR w Lublinie,
- 12) Komenda Wojewódzka PSR w Łodzi (z siedzibą w Sieradzu),
- 13) Komenda Wojewódzka PSR w Krakowie,
- 14) Komenda Wojewódzka PSR w Olsztynie,
- 15) Komenda Wojewódzka PSR w Kielcach,
- 16) Komenda Wojewódzka PSR w Warszawie.

Trzy komendy: w Lublinie, Krakowie i Katowicach, działają w strukturach urzędów wojewódzkich, pozostałe 13 komend to w pełni odrębne jednostki, które prowadzą własną księgowość, kadry i we własnym zakresie przeprowadzają zamówienia publiczne.

Ustawa o rybactwie śródlądowym nie ustala wymagań stawianych przed strażnikami rybackimi. Ponieważ jednak wszyscy strażnicy rybaccy

⁸ Tamże, s. 165.

⁹ J. Ciechanowicz-McLean (red.), K. Biernat, P. Mierzejewski, D. Trzcńska, Polskie prawo ochrony przyrody, Warszawa 2006, s. 161.

podlegają ustawie z 16.9.1982 r. o pracownikach urzędów państwowych¹⁰, stosuje się do nich wymagania określone tą ustawą¹¹.

Funkcjonariuszem Państwowej Straży Rybackiej może zostać osoba, która jest obywatelem polskim, ukończyła 18 lat życia i ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych, jest nieskazitelnego charakteru, ma odpowiednie wykształcenie i odbyła aplikację administracyjną, posiada stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku (art. 3 PracUrzPU).

Ponadto wymagana jest znajomość przepisów: ustawy o rybactwie śródlądowym i przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie, ustawy z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego¹², ustawy z 24.8.2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia¹³, ustawy z 20.5.1971 r. – Kodeks wykroczeń¹⁴, ustawy z 16.4.2004 r. o ochronie przyrody¹⁵, ustawy z 28.9.1991 r. o lasach¹⁶, ustawy z 13.10.1995 r. – Prawo łowieckie¹⁷, ustawy z 14.6.1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego¹⁸. Wymagane jest także: prawo jazdy kategorii co najmniej B lub patent żeglarski co najmniej stermotorzysty (preferowane posiadanie obydwóch uprawnień), dyspozycyjność – zamieszkanie w miejscu lokalizacji posterunku rejonowego lub w odległości nie większej niż 10 km od niego, bardzo dobra sprawność fizyczna – umiejętność pływania, brak przeciwwskazań do posiadania i używania służbowej broni palnej, dobra znajomość terenu działania posterunku rejonowego, a w szczególności znajdujących się tam wód śródlądowych, zdolność logicznego i jasnego redagowania dokumentów służbowych i pism, wiek do 40 lat.

II. Status prawny i uprawnienia

W myśl art. 22 ust. 4 RybŚródU strażnicy Państwowej Straży Rybackiej pełnią służbę w organach administracji państwowej i podlegają przepisom ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Na podstawie art. 26 ust. 1 RybŚródU Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wydał 9.5.1997 r. rozporządzenie w sprawie praw i obowiązków pracowniczych, zasad wynagradzania, wzorów oznak i legitymacji służbowej, odznaki służbowej i umundurowania strażników Państwowej Straży Rybackiej oraz wzoru oznaki i legitymacji strażni-

¹⁰ Tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.

¹¹ W. Radecki, Ustawa o rybactwie śródlądowym, s. 164–165.

¹² Dz.U. Nr 89, poz. 555 ze zm.

¹³ Tekst jedn. Dz.U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848 ze zm.

¹⁴ Tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275 ze zm.

¹⁵ Tekst jedn. Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.

¹⁶ Tekst jedn. Dz.U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59 ze zm.

¹⁷ Tekst jedn. Dz.U. z 2005 r. Nr 127, poz. 1066 ze zm.

¹⁸ Tekst jedn. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

ka Społecznej Straży Rybackiej¹⁹. Przepis § 1 rozporządzenia stanowi, iż strażnikami PSR są: komendant wojewódzki, zastępca komendanta wojewódzkiego, komendant posterunku, starszy strażnik, strażnik, młodszy strażnik. Wszyscy oni podlegają przepisom tej samej ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Szczegóły dotyczące stosunku pracy strażników zostały uregulowane we wskazanym rozporządzeniu.

Strażnicy Państwowej Straży Rybackiej przy wykonywaniu czynności służbowych korzystają z ochrony prawnej przewidzianej w przepisach ustawy z 6.6.1997 r. – Kodeks karny²⁰ dla funkcjonariusza publicznego. Oznacza to szczególną ochronę prawną strażników Państwowej Straży Rybackiej, w czasie wykonywania obowiązków służbowych:

- 1) naruszenie nietykalności cielesnej strażnika Państwowej Straży Rybackiej jest przestępstwem z art. 222 § 1 KK ściganym z oskarżenia publicznego z urzędu, jest to przestępstwo zagrożone karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3;
- 2) czynna napaść na strażnika PSR dokonana przez grupę osób lub z użyciem broni palnej, noża lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu albo środka obezwładniającego jest przestępstwem z art. 223 KK, jest to przestępstwo zagrożone karą pozbawienia wolności od roku do 10 lat;
- 3) użycie przemocy lub groźby bezprawnej w celu wywarcia wpływu na czynności urzędowe strażnika PSR lub w celu zmuszenia strażnika PSR do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej jest przestępstwem z art. 224 KK (art. 224 § 1 i § 2), jest to przestępstwo zagrożone karą do 3 lat pozbawienia wolności.

Jeżeli natomiast następstwem użycia przemocy lub groźby bezprawnej w celu zmuszenia strażnika Państwowej Straży Rybackiej do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej będzie ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci:

- a) pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia,
 - b) innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zszpecenia lub zniekształcenia ciała, albo inne naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia,
- to jest to przestępstwo zagrożone karą od roku do lat 5 (art. 224 § 3 KK);
- 4) udaremnianie lub utrudnianie wykonania czynności służbowej strażnika PSR podczas przeprowadzania kontroli w zakresie ochrony śro-

¹⁹ Dz.U. Nr 55, poz. 354 ze zm. Szczegółowe unormowania dotyczące wzorów oznak, legitymacji służbowej, a także praw i obowiązków pracowniczych strażników zostały uregulowane w tym rozporządzeniu.

²⁰ Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.

- dowiska, jest przestępstwem z art. 225 § 1 KK, zagrożonym karą pozbawienia wolności do lat 3;
- 5) znieważenie strażnika PSR jest przestępstwem z art. 226 KK, zagrożonym karą grzywny, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku;
 - 6) podawanie się za strażnika PSR albo wyzyskiwanie błędnego przeświadczenia o tym innej osoby i wykonywanie czynności związanej z jego funkcją, jest przestępstwem z art. 227 KK i podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Z ochrony prawnej przewidzianej w tych przepisach karnych korzysta także osoba przybrana do pomocy przez strażnika Państwowej Straży Rybackiej.

Rozbudowanej ochronie przysługującej strażnikom Państwowej Straży Rybackiej towarzyszy także zaostrzona odpowiedzialność karna. Mogą oni odpowiadać za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków oraz działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego – jest to przestępstwo z art. 231 § 1 KK zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 3. Jeżeli dodatkowo sprawca dopuszcza się któregoś z ww. czynów w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, to podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 (art. 231 § 2 KK). Natomiast, jeżeli funkcjonariusz działa nieumyślnie lecz wyrządza istotną szkodę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 231 § 3 KK).

Przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 (art. 228 § 1 KK), a w przypadku spraw mniejszej wagi – grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (art. 228 § 2 KK). Natomiast za przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa grozi kara pozbawienia wolności od roku do lat 10 (art. 228 § 3 KK). Takiej samej karze podlega osoba, która w związku z pełnieniem funkcji publicznej uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy, lub takiej korzyści żąda (art. 228 § 4 KK). Jeżeli korzyść majątkowa albo jej obietnica jest znacznej wartości, to przestępstwo to jest zagrożone karą pozbawienia wolności od 2 do 12 lat (art. 228 § 5 KK).

W czasie wykonywania czynności służbowych strażnik PSR ma prawo do otrzymania bezpłatnego umundurowania, oznak służbowych, odznaki służbowej, odzieży specjalnej i wyposażenia osobistego z obowiązkiem ich noszenia w czasie pełnienia obowiązków służbowych (art. 22 ust. 5 RybŚródU). Jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych komendant wojewódzki PSR może zezwolić na używanie ubioru cywilnego w czasie wykonywania obowiązków służbowych (art. 22 ust. 6 RybŚródU).

Określając kompetencje PSR, należy wziąć pod uwagę uprawnienia strażnika Państwowej Straży Rybackiej, przysługujące mu przy wykony-